

Fagbilag

Turisme, kultur og fritid

1. Identitet og formål

1.1 Identitet

Det faglige tema omfatter elementer fra beskæftigelsesområder, der relaterer til event, oplevelse, entreprenørskab, kunst og kultur.

Der arbejdes med et eksemplarisk bredt fagligt område inden for det faglige tema med kreative processer, opbygning, pleje og udvidelse af netværk og med kulturproduktionens forskellige elementer: idégenerering, research, planlægning, markedsføring/PR, produktion, afvikling, servicering og nedlukning/evaluering.

Undervisningen er kendetegnet ved arbejde i autentiske miljøer og faciliteter med produktion af kultur, serviceydelser, oplevelser og varer - og med anvendelse af det for fagområdet karakteristiske arbejdstøj, værktøj, redskaber og udstyr.

1.2 Formål

Formålet med det faglige tema er, at eleven opnår kendskab til, erfaringer med og forståelse for et afgrænset område inden for det faglige tema turisme, kultur og fritid. Desuden skal det faglige tema bidrage til elevens forudsætninger for at træffe valg om uddannelse og erhverv.

2. Faglige mål og fagligt indhold

2.1 Faglige mål

Undervisningen på introducerende niveau tilrettelægges med udgangspunkt i elevens forudsætninger og i overensstemmelse med de mål, der fremgår af elevens uddannelses- og forløbsplan. Undervisningen på introducerende niveau skal give eleven konkret og praktisk introduktion til det faglige tema og give eleven faglige forudsætninger for at indgå på et undervisningsniveau.

Undervisningens mål på hvert undervisningsniveau svarer til præstationsstandarderne FGU 1-3:

FGU præstationsstandarder

FGU niveau 1	FGU niveau 2	FGU niveau 3
<p>Eleven kan:</p> <ul style="list-style-type: none">• medvirke til produktion/service i et professionelt miljø i kendte situationer og under vejledning• udvise interesse for og vilje til at udvikle faglige, sociale og personlige kompetencer med relevans for den aktuelle produktion/service.	<p>Eleven kan:</p> <ul style="list-style-type: none">• med begyndende selvstændighed og ansvarlighed gennemføre produktion/service i et professionelt miljø i kendte situationer eller kan udføre mere kompliceret produktion/service under vejledning• med begyndende selvstændighed sætte sig ind i forhold, der har betydning for den aktuelle produktion/service.	<p>Eleven kan:</p> <ul style="list-style-type: none">• planlægge og gennemføre produktion/service i et professionelt miljø i en rutinemæssig eller kendt situation, alene og i samarbejde med andre• selvstændigt sætte sig ind i forhold, der er nødvendige for den aktuelle produktion/service, og kan kommunikere med andre derom• udvise fleksibilitet og omstillingsevne.

Præstationsstandarderne angiver den kompleksitet, ansvar og selvstændighed, som eleven skal kunne udvise inden for viden, færdigheder og kompetencer, når eleven har opnået niveauet.

Eleven har viden om:

- kulturproduktion, oplevelse og kreative processer
- arbejdsopgaver, der relaterer til projektførelses forskellige elementer/dele
- materialer, redskaber og værktøjs egenskaber og anvendelse
- fagsprog, der hører til produktionen
- relevant netværk til understøttelse af produktionen inden for fagområdet
- sikkerhedsforanstaltninger i produktionen
- normer og kulturer inden for fagområdet
- kvalitetskrav og standarder i forhold til den konkrete produktion
- uddannelses- og beskæftigelsesmuligheder inden for fagområdet.

Eleven har færdigheder i at:

- anvende materialer til kulturelle produktioner og serviceydelser
- anvende redskaber, værktøj og maskiner
- anvende relevant fagsprog
- anvende netværk til produktion inden for fagområdet
- udføre forskellige opgaver, der relaterer til projektførelses elementer/dele
- udføre forskellige opgaver i samarbejde med andre
- overholde sikkerhedskrav og korrekt udførelse af arbejdet.

Eleven har kompetencer til at kunne:

- planlægge og gennemføre produktion inden for turisme, kultur og fritid
- forstå kulturproduktioners forskellige arbejdsprocesser herunder kreative processer
- gennemføre arbejdsopgaver og projektforsøb alene eller i samarbejde med andre
- kvalitetssikre proces og produkt
- tage miljømæssige og bæredygtige hensyn
- opbygge, pleje og udvide relevant netværk
- tage medansvar for samarbejde og trivsel i gruppen/på arbejdspladsen
- bidrage til valg af produktion med henblik på at opbygge ejerskab og motivation samt evne til at træffe valg
- søge praktikplads eller beskæftigelse målrettet den ønskede branche.

3. Tilrettelæggelse

3.1 Didaktiske principper

Undervisningen tager udgangspunkt i reelle produktioner og oplevelser. I forbindelse med og på baggrund af produktionerne undervises der i relevante faglige emner og problemstillinger.

Undervisningen følger i øvrigt de generelle didaktiske principper for FGU.

3.2 Undervisnings- og arbejdsformer

Der arbejdes med et afgrænset område inden for turisme, kultur og fritid, på et skoleværksted, i en virksomhed, foreninger eller udvalgte lokationer. Der kan arbejdes med dele, eller alle elementer af en oplevelse eller produktion: idégenerering, research, planlægning, markedsføring/PR, produktion, afvikling, servicering og nedlukning/evaluering.

Det tilstræbes, at der arbejdes praksisnært med processer og kreativitet - og at der arbejdes anvendelsesorienteret med henblik på reel produktion og oplevelser i forpligtende praksisfællesskaber, hvor arbejdet så vidt muligt tilrettelægges med opgaver, som i sig selv stiller krav til kvalitet, kreativitet, format og deadlines. Arbejdet tilrettelægges med en undersøgende og eksperimenterende tilgang, hvor der gives plads til at "fejle", og med sidemandsoplæring og principper fra mesterlære. Eleven kan indgå i relation til kunden/tredjepart om produktet.

Arbejdet tilrettelægges helhedsorienteret og i relevant omfang i samspil med andre fag. Arbejdsformerne skal bestå af ca. 2/3 værkstedsarbejde, arbejde i en virksomhed, foreninger eller udvalgte locations og ca. 1/3 teoretisk undervisning. Værkstedsarbejdet og den teoretiske undervisning skal i videst muligt omfang integreres.

3.3 It

It og digitale teknologier skal inddrages i det faglige tema, så undervisningen afspejler digitaliseringen i det arbejds- og skoleliv, som eleven skal være en del af.

It skal indgå som fagligt og didaktisk redskab med henblik på, at eleverne opnår digitale kompetencer og færdigheder inden for temaet samt digital dannelse.

It integreres overalt i undervisningen, hvor det er relevant. Eksempelvis som redskab i den faglige undervisning, fx ved research, SoMe, grafisk arbejde, billedredigering, PR, kundekontakt, dokumentation af fremstillinger, fremstilling af reklamer eller videopræsentationer af faglige elementer. Derudover til produktion, strukturering og organisering af elevernes arbejde samt til dokumentation og synliggørelse af elevernes arbejdsproces og refleksioner.

3.4 Samspil med andre fag

Dele af undervisningen skal tilrettelægges med henblik på at styrke elevens færdigheder i minimum dansk og matematik.

Samspillet med andre fag skal planlægges under hensyntagen til de faglige mål. Der skal sikres samspil mellem det faglige tema og dansk, matematik og PASE. Andre fag og faglige temaer kan inddrages.

Samspillet med de almene fag skal understøtte at opgaveløsning i forbindelse med produktion, virksomhedspraktik og erhvervstræning i størst muligt omfang skal være udgangspunkt for teoretisk undervisning i de almene fag. Denne undervisning skal i størst muligt omfang foregå i direkte relation til opgaveløsningen i værkstedet eller praktikken.

3.5 Sproglig opmærksomhed

Mundtligt, skriftligt og visuelt sprog indgår som en del af arbejdet med kultur, turisme eller fritid. Undervisningen skal sikre sproglig udvikling i form af faglig læsning, skrivning og visuel formidling - og undervisningen skal tilrettelægges, så eleven introduceres mundtligt og skriftligt til fagområdets ord og metoder.

Undervisningen skal støtte eleven i udvikling af grundlæggende strategier til at læse, forstå og formidle temaets relevante tekster.

Der arbejdes med opmærksomhed og forståelse mellem hverdagsprog og fagsprog.

4. Evaluering/dokumentation

4.1 Løbende evaluering

Formålet med den løbende evaluering af elevens deltagelse og læring samt af undervisningen er at sætte fokus på at motivere og styrke elevens oplevelse af at gøre fremskridt og mestre det faglige tema.

Evalueringen skal omfatte:

1. Elevens læring og udvikling, herunder

- viden, færdigheder og kompetencer
- arbejdsindsats
- engagement og interesse for det faglige tema
- ansvar og selvstændighed i undervisningen.

Evalueringen skal ligeledes omfatte en dialog med eleven om uddannelses- og beskæftigelsesvalg set i relation til elevens udbytte af forløbet.

Til at understøtte en dialog mellem eleven og læreren skal der være et værktøj, som synliggør elevens progression. Værktøjet tager afsæt i de mål, der gælder for det faglige tema.

2. Undervisningens form og indhold

Undervisningens form og indhold evalueres gennem samtale med eleven under arbejdet og ved vejledningssamtaler i klassen/gruppen. Evalueringen skal danne baggrund for eventuelle justeringer af undervisningens indhold og af undervisnings- og arbejdsform.

4.2 Faglig dokumentation/afsluttende standpunktsbedømmelse

Elevens niveaumæssige indplacering (introducerende niveau, FGU1, FGU2 eller FGU3-niveau) fremgår af elevens forløbsplan. Forløbsplanens angivelse af elevens niveau justeres i overensstemmelse med, at eleven opnår et højere niveau. På baggrund af forløbsplanen arbejder elever og lærere systematisk med dokumentation af elevens læring med henblik på at fastholde og synliggøre progression.

Den faglige dokumentation anvendes i forbindelse med evaluering af elevens udvikling og læring, samt i forbindelse med standpunktsbedømmelse, hvis eleven afslutter det faglige tema på niveau 1 eller 2.

Eleven arbejder med systematisk dokumentation af produktioner, undervisning og læring med henblik på at fastholde og synliggøre progression. Redskaber som BLOG, videofremstillinger, lydoptagelser, visualiseringer, skriftlig dokumentation, etc. kan med fordel anvendes.

Ved valg af dokumentation skal der lægges vægt på, at dokumentationen kan vise elevens viden om og færdigheder i grundlæggende arbejdsmetoder og anvendelse af fagtemaets tilhørende redskaber.

De nærmere krav og rammer for den faglige dokumentation fastsættes på institutionsniveau. Hvis der gennemføres portfolioprøve, samles elevens dokumentation i en arbejdsportfolio, som skal danne grundlag for udarbejdelsen af en præsentationsportfolio til brug ved prøven.

Der gives afsluttende standpunktsbedømmelse, hvis eleven afslutter det faglige tema på niveau 1 eller 2. Elevens faglige dokumentation indgår som bedømmelsesgrundlag.

Ved standpunktsbedømmelsen lægges der vægt på elevens:

FGU niveau 1

- anvendelse af de mest grundlæggende fagudtryk inden for kulturproduktion, oplevelse og service
- evne til at medvirke i arbejdsprocesser og produktions-/projektforløb inden for fagområdet
- evne til at medvirke i evalueringer og dokumentere eget arbejde
- evne til at kvalitetssikre de udførte arbejdsprocesser og de fremstillede produkter under vejledning.

FGU niveau 2

- anvendelse af korrekte fagudtryk inden for kulturproduktion, oplevelse og service
- evne til selvstændigt at kunne handle i forhold til forskellige kendte arbejdsprocesser, der knytter sig til produktions-/projektforløb inden for fagområdet
- evne til med begyndende selvstændighed at evaluere og dokumentere eget arbejde
- evne til at kvalitetssikre de udførte arbejdsprocesser og de fremstillede produkter med begyndende selvstændighed
- evne til at tage medansvar for arbejdsprocesser og søge vejledning, herunder brug af netværk og samarbejdspartnere.

Bedømmelsen "bestået/ikke bestået" anvendes.

4.3 Afsluttende prøve/prøveformer

Den afsluttende prøve kan gennemføres som en praktisk prøve på én arbejdsdag, en praktisk prøve over flere dage eller som en portfolioprøve. Prøveformen fastsættes af institutionen.

Praktisk prøve på én arbejdsdag

Prøven gennemføres på én arbejdsdag. Den praktiske opgave stilles af eksaminator og kan være en konkret produktion eller serviceopgave.

Opgaven tager udgangspunkt i kendte emner og arbejdsformer fra undervisningen. Af opgavebeskrivelsen fremgår det, hvilken produktions- eller serviceopgave, der skal udføres. Opgaven kan foregå i skoleregi, som en case, som et event eller en produktion/serviceopgave, der foregår i lokalområdet. Der kan arbejdes i grupper eller selvstændigt.

Opgaven udleveres ved prøvens begyndelse, og eksaminator og censor sikrer, at eksaminanden har forstået opgaven, inden arbejdet påbegyndes.

Eksaminator og censor observerer, udspørger, gør notater og sikrer sig, at de i løbet af dagen opnår et tilstrækkeligt bedømmelsesgrundlag til at vurdere hver enkelt eksaminand.

Eksaminanderne arbejder selvstændigt eller i grupper med løsningen af opgaven og afslutter arbejdsdagen med aflevering af et produkt.

Hver eksaminand eksamineres sammenlagt 30 minutter fordelt over arbejdsdagen. Votering og meddelelse af bedømmelse til eksaminanderne sker ved arbejdsdagens afslutning.

Eksaminandens præstation bedømmes individuelt "bestået/ikke bestået" i forhold til det faglige temas mål.

Praktisk prøve over flere arbejdsdage

Som grundlag for den mundtlige eksamination stilles eksaminanden i den sidste del af undervisningen en praktisk opgave, som løses inden for en af institutionen nærmere fastsat tid, dog højst fem arbejdsdage. Opgavebeskrivelsen fremsendes til censor som redskab til at bedømme om opgaven løses i overensstemmelse med beskrivelsen.

Opgaven stilles af eksaminator og kan være en konkret produktion eller serviceydelse til salg eller være tilrettelagt med prøven som formål. Af opgaveformuleringen fremgår det, hvilken produktion eller serviceydelse der skal udføres, og hvilke arbejdsopgaver der eventuelt skal udarbejdes som dokumentation for arbejdet, eksempelvis arbejdstegninger, materialeberegning, budget m.m.

Alle eksaminander kan stilles den samme opgave, eller opgaverne kan stilles individuelt. Ved udlevering af opgaven sikrer eksaminator sig, at eksaminanden har forstået opgaven, inden løsningen påbegyndes.

Eksaminanden kan modtage vejledning under løsningen af den praktiske opgave. Eksaminanden løser opgaven alene eller i samarbejde med andre. Censor deltager ved den mundtlige eksamination, hvor det udarbejdede produkt fremlægges. Den mundtlige eksamination gennemføres dagen efter arbejdsdagens afslutning. Eksaminationen varer 30 min pr. eksaminand inklusiv votering.

Portfolioprøve

På baggrund af sin arbejdsportfolio udarbejder eksaminanden en præsentationsportfolio.

Læreren fastsætter de nærmere rammer for præsentationsportfolioens udformning, indhold og omfang. Præsentationsportfolioen indeholder udvalgt og bearbejdet materiale fra arbejdsportfolioen således, at det bearbejdede materiale afspejler eksaminandens aktuelle standpunkt. Præsentationsportfolioen skal indeholde dokumentation af processer og produkter, som dokumenterer eksaminandens arbejde med det faglige tema og aktuelle resultater heraf, herunder dokumentation af eventuelt konkret udarbejdede fysiske produkter. Læreren godkender præsentationsportfolioen som eksaminationsgrundlag.

Præsentationsportfolioen fremsendes til censor forud for prøven. Indeholder præsentationsportfolioen fysiske produkter, der ikke kan fremsendes til censor, informeres censor om disse ved vedlagt beskrivelse, billedokumentation eller anden form for information om produktet.

Der gennemføres en mundtlig prøve på 30 minutter pr. eksaminand inklusiv votering. Som udgangspunkt for eksaminationen og den faglige dialog fremlægger eksaminanden sin præsentationsportfolio.

Eksaminandens præstation bedømmes "bestået/ikke bestået" i forhold til det faglige temas mål.

4.4 Eksaminationsgrundlag

Praktisk prøve på én arbejdsdag

Den praktiske opgave, som eksaminanden får stillet, er eksaminationsgrundlaget.

Praktisk prøve over flere arbejdsdage

Den stillede opgave og det udarbejdede produkt udgør eksaminationsgrundlaget.

Portfolioprøve

Præsentationsportfolioen udgør eksaminationsgrundlaget.

4.5 Bedømmelsesgrundlag

Praktisk prøve på én arbejdsdag

Bedømmelsesgrundlaget er det fremstillede produkt/event og/eller udført serviceydelse og arbejdsprocesser, samt eksaminandens mundtlige præstation ved eksaminationen.

Praktisk prøve over flere arbejdsdage

Bedømmelsesgrundlaget er eksaminandens mundtlige præstation ved eksaminationen og det fremstillede produkt/event.

Portfolioprøve

Bedømmelsesgrundlaget er eksaminandens mundtlige præstation ved eksaminationen og præsentationsportfolien.

Bedømmelsen gives på baggrund af en helhedsvurdering af eksaminandens samlede præstation.

4.6 Bedømmeskriterier

I prøvebedømmelsen vurderes det, om eksaminanden opfylder de faglige mål med udgangspunkt i *FGU niveau 3*.

Praktisk prøve på én arbejdsdag

Ved bedømmelsen lægges der vægt på:

- at kvaliteten af det praktiske produkt/serviceydelse lever op til den stillede opgaves krav
- eksaminandens viden inden for kulturproduktion, oplevelse og service
- eksaminandens evne til at medvirke/indgå i dialog om kultur og arbejdsprocesser inden for fagområdet
- eksaminandens evne til at kunne handle selvstændigt og i samarbejde i forhold til forskellige opgaver, der knytter sig til produktion/oplevelse/service i den stillede opgave
- eksaminandens evne til at tage ansvar for arbejdsprocesser og søge relevant vejledning, herunder brug af netværk og samarbejdspartnere
- valg af relevante materialer, redskaber og værktøj i forhold til den stillede opgave
- at eksaminanden udtrykker sig i relevant fagsprog, der hører til produktionen
- at eksaminanden forholder sig kritisk til om produktet kan sælges til en kunde, som det er, eller gøre rede for, hvilke forbedringer og korrektioner, der skulle til, for at give produktet/produktionen format og gøre produktet/produktionen salgbar
- at eksaminanden udtrykker sig om miljøhensyn, bæredygtighed og sikkerhed i forhold til opgaven.

Bedømmelsen omfatter eksaminandens mundtlige præstation, det fremstillede produkt og arbejdsprocesser. Eksaminandens præstation bedømmes "bestået/ikke bestået".

Praktisk prøve over flere arbejdsdage

Ved bedømmelsen lægges der vægt på:

- at kvaliteten af det praktiske produkt/serviceydelse lever op til den stillede opgaves krav
- eksaminandens viden inden for kulturproduktion, oplevelse og service
- eksaminandens evne til at medvirke/indgå i dialog om kultur og arbejdsprocesser inden for fagområdet
- eksaminandens evne til at evaluere og dokumentere eget arbejde
- eksaminandens evne til at kunne handle selvstændigt og i samarbejde i forhold til forskellige opgaver, der knytter sig til produktions-/projektforløbet i den stillede opgave
- eksaminandens evne til at tage ansvar for arbejdsprocesser og søge relevant vejledning, herunder brug af netværk og samarbejdspartnere

- valg af relevante materialer, redskaber og værktøj i forhold til den stillede opgave
- at eksaminanden udtrykker sig i relevant fagsprog, der hører til produktionen
- at eksaminanden forholder sig kritisk til om produktet kan sælges til en kunde, som det er, eller gøre rede for, hvilke forbedringer og korrektioner, der skulle til, for at give produktet/produktionen format og gøre produktet/produktionen salgbar
- at eksaminanden udtrykker sig om miljøhensyn, bæredygtighed og sikkerhed i forhold til opgaven.

Bedømmelsen omfatter eksaminandens mundtlige præstation, det fremstillede produkt og arbejdsprocesser. Eksaminandens præstation bedømmes "bestået/ikke bestået".

Portfolioprøve

Ved bedømmelsen lægges der vægt på:

- at kvaliteten af det praktiske produkt/serviceydelse lever op til den stillede opgaves krav
- eksaminandens viden inden for kulturproduktion, oplevelse og service
- eksaminandens evne til at medvirke/indgå i dialog om kultur og arbejdsprocesser inden for fagområdet
- eksaminandens evne til at evaluere og dokumentere eget arbejde
- eksaminandens redegørelse af forskellige arbejdsopgaver, der relaterer til dokumenteret projekt/produktion, herunder eksaminandens evne til at kunne handle selvstændigt og i samarbejde
- eksaminandens evne til at tage ansvar for arbejdsprocesser og søge relevant vejledning, herunder brug af netværk og samarbejdspartnere
- at eksaminanden kan gøre rede for anvendelse af relevante materialer, redskaber og værktøj i forhold til dokumenteret projekt/produktion
- at eksaminanden udtrykker sig i relevant fagsprog
- at eksaminanden forholder sig kritisk til om dokumenteret produkt/produktion kan sælges til en kunde, som det er, eller gøre rede for, hvilke forbedringer og korrektioner, der skulle til, for at give produktet/produktionen format og gøre produktet/produktionen salgbar
- eksaminanden udtrykker sig om miljøhensyn, bæredygtighed og sikkerhed i forhold til opgaven.

Bedømmelsen omfatter eksaminandens mundtlige præstation og portfolio med vægt på den mundtlige præstation. Eksaminandens præstation bedømmes "bestået/ikke bestået".